

01076114

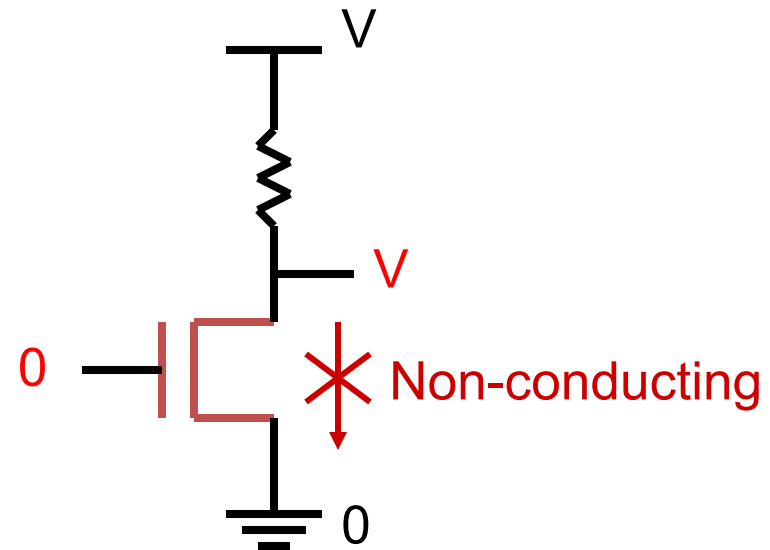
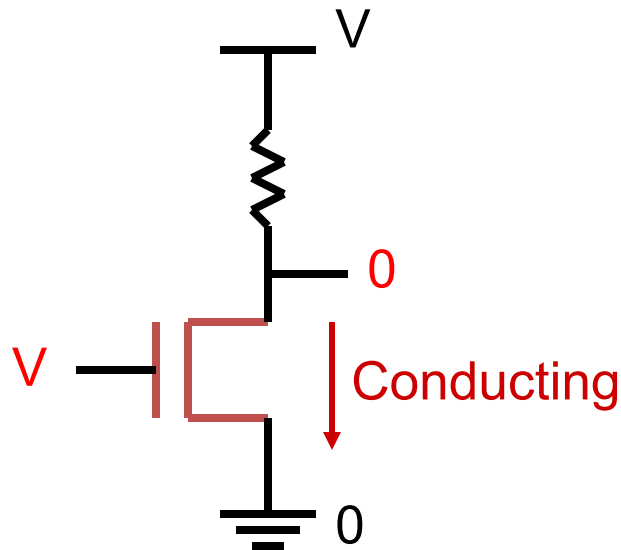
องค์ประกอบและสถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์
Computer Organization and Architecture

The Processor

Digital Design Basics

- ในระบบดิจิทัลจะมีระดับ voltage เพียง 2 ระดับ คือ High กับ Low (1 หรือ 0) ดังนั้นในคอมพิวเตอร์จึงประมวลผลโดยใช้เลขฐาน 2
- ส่วนประกอบหลักของคอมพิวเตอร์ คือ ทรานซิสเตอร์ ซึ่งจะทำงานเหมือนกับ สวิตช์ปิดเปิด
- คำถาม : รูปข้างล่างนี้ ทำงานเหมือนเกตชนิดใด

Logic Blocks

- การออกแบบ Hardware ก็คล้ายกับการเขียนโปรแกรม โดยจะมีการแบ่งเป็นส่วนๆ เรียกว่า Logic Blocks โดยแต่ละบล็อกก็จะมี Input เพื่อสร้าง Output ตามต้องการ โดยบล็อกอาจจะซับซ้อน หรือ อาจจะเป็นบล็อกง่ายๆ ที่มีทรานซิสเตอร์เพียงไม่กี่ตัว
- คำถาม : Logic Blocks ที่เป็น Combination ต่างจาก Sequential อย่างไร
- คำตอบ : Logic Blocks ที่เป็น Combination นั้น Output จะเป็น function ของ Input โดยตรง แต่ Logic Blocks ที่เป็น Sequential เนื่องจากใน Logic Blocks จะมี memory (state) อยู่ด้วย จึงส่งผลกระทบต่อ Output
- Logic Blocks พื้นฐานจะเรียกว่า Gate ได้แก่ AND, OR, NOT, ฯลฯ
- สำหรับในบทนี้จะกล่าวถึงเฉพาะ Combination Circuit

Truth Table

- ตาราง Truth Table ทำหน้าที่กำหนด Output ของ Logic Blocks สำหรับ Input แต่ละแบบ
- จงเขียน Truth Table โดยกำหนดให้มี 3 อินพุต คือ A, B, C โดยมี Output คือ E โดยกำหนดให้ Output เป็น True เมื่อมีเพียง 2 Input เป็น true

A	B	C	E

Truth Table

- ตาราง Truth Table ทำหน้าที่กำหนด Output ของ Logic Blocks สำหรับ Input แต่ละแบบ
- จงเขียน Truth Table โดยกำหนดให้มี 3 อินพุต คือ A, B, C โดยมี Output คือ E โดยกำหนดให้ Output เป็น True เมื่อมีเพียง 2 Input เป็น true

A	B	C	E
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	0

Boolean Algebra

- เป็นคณิตศาสตร์ ที่กำหนดให้มีข้อมูลเพียง 2 ประเภท คือ True และ False และ Operator เพียง 3 ตัว ได้แก่
  - OR : symbol $+$, $X = A + B \rightarrow$ X is true if at least one of A or B is true
  - AND : symbol $.$, $X = A . B \rightarrow$ X is true if both A and B are true
  - NOT : symbol $\bar{}$, $X = \bar{A} \rightarrow$ X is the inverted value of A

Boolean Algebra Rules

- Identity law : $A + 0 = A$; $A \cdot 1 = A$
- Zero and One laws : $A + 1 = 1$; $A \cdot 0 = 0$
- Inverse laws : $A \cdot \overline{A} = 0$; $A + \overline{A} = 1$
- Commutative laws : $A + B = B + A$; $A \cdot B = B \cdot A$
- Associative laws : $A + (B + C) = (A + B) + C$
 $A \cdot (B \cdot C) = (A \cdot B) \cdot C$
- Distributive laws : $A \cdot (B + C) = (A \cdot B) + (A \cdot C)$
 $A + (B \cdot C) = (A + B) \cdot (A + C)$
- DeMorgan's Laws : $\overline{A + B} = \overline{A} \cdot \overline{B}$
 $\overline{A \cdot B} = \overline{A} + \overline{B}$

Boolean Equation

- จากสไลด์ที่ 5 Output E เป็น True เมื่อมีเพียง 2 ใน 3 Input (A, B, C) เป็น true
- สามารถเขียนสมการได้หลายแบบ เช่น
- หากกำหนดว่า เฉพาะ 2 ใน 3 จะต้องเป็น true จะเป็น 3 ไม่ได้ สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$E = ((A \cdot B) + (B \cdot C) + (A \cdot C)) \cdot \overline{(A \cdot B \cdot C)}$$

- หรือหากระบุ 3 Case ที่ทำให้เงื่อนไขเป็นจริง ก็จะเขียนได้ดังนี้

$$E = (A \cdot B \cdot \overline{C}) + (A \cdot C \cdot \overline{B}) + (C \cdot B \cdot \overline{A})$$

- สมการทั้ง 2 Equivalent กันหรือไม่?

Boolean Equation

- $E = ((A \cdot B) + (B \cdot C) + (A \cdot C)) \cdot \overline{(A \cdot B \cdot C)}$
- $E = ((A \cdot B) + (B \cdot C) + (A \cdot C)) \cdot (\overline{A} + \overline{B} + \overline{C})$
- $E = ((A \cdot B) \cdot (\overline{A} + \overline{B} + \overline{C})) + ((B \cdot C) \cdot (\overline{A} + \overline{B} + \overline{C})) + ((A \cdot C) \cdot (\overline{A} + \overline{B} + \overline{C}))$
- พิจารณาเฉพาะเทอมแรก $= A \cdot B \cdot \overline{A} + A \cdot B \cdot \overline{B} + A \cdot B \cdot \overline{C}$
- จาก Inverse Law $A \cdot \overline{A} = 0$ ดังนั้นจะเหลือแค่ $A \cdot B \cdot \overline{C}$
- เมื่อทำแบบเดียวกันทั้ง 3 เทอม จะได้
- $E = (A \cdot B \cdot \overline{C}) + (A \cdot C \cdot \overline{B}) + (C \cdot B \cdot \overline{A})$

Pictorial Representation

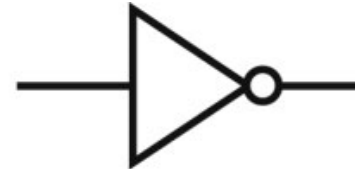
AND

OR

NOT

Source: H&P textbook

What logic function is this?

Source: H&P textbook

Sum of Products

- เป็นวิธีการที่จะสร้าง Logic Blocks ใดๆ โดยใช้ Operator AND OR หรือ NOT
  - เริ่มจากสร้าง Truth Table
  - ในแต่ละ Output ที่เป็น True ให้แทนค่า Input ที่ทำให้เกิด True เป็น Products
  - จากนั้นก็ Sum Products ทั้งหมด ก็จะได้สมการของ Logic Blocks

A	B	C	E
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	0

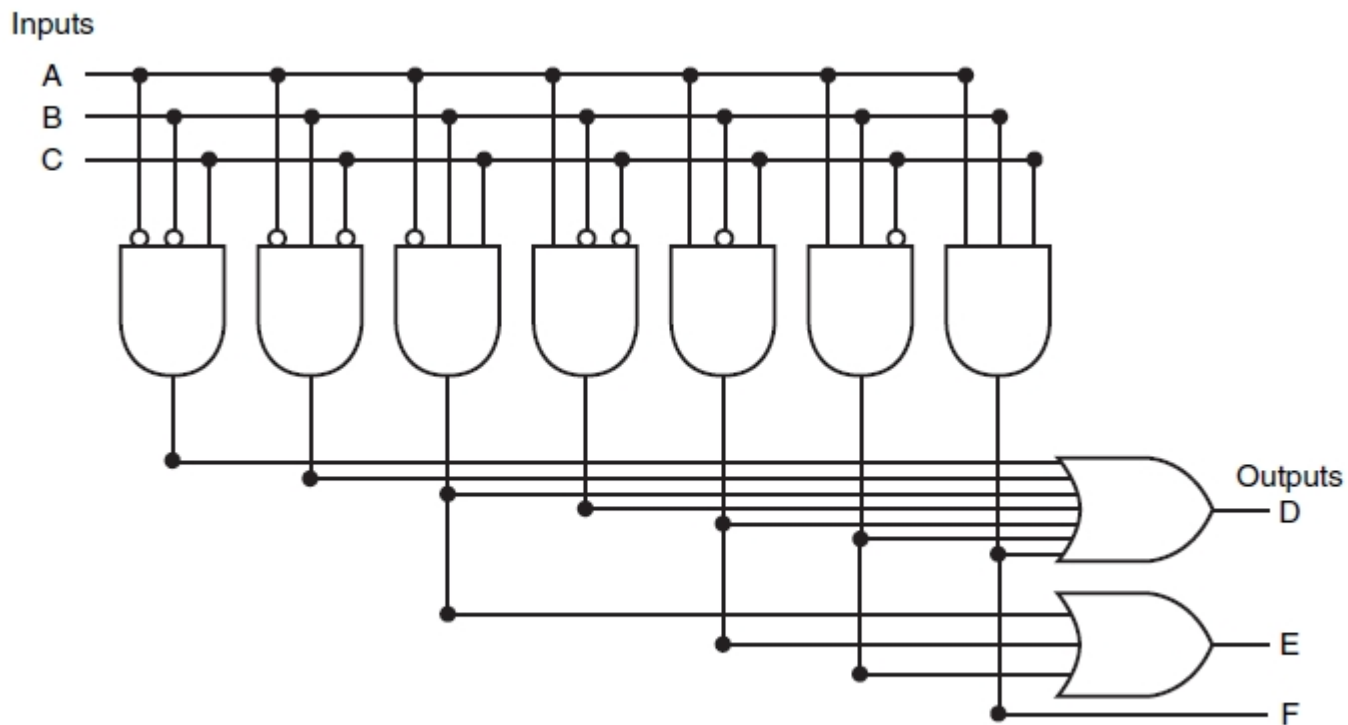
$$(A \cdot B \cdot C) + (A \cdot C \cdot B) + (C \cdot B \cdot A)$$

- สามารถใช้ “product of sums” ก็ได้
- ทุกสมการ Boolean สามารถจะสร้างเป็น product of sums หรือ sum of products ก็ได้

PLA

- วงจรใดๆ สามารถทำเป็น array of AND และ array of OR

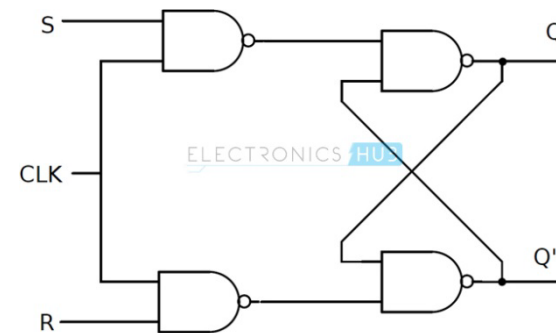
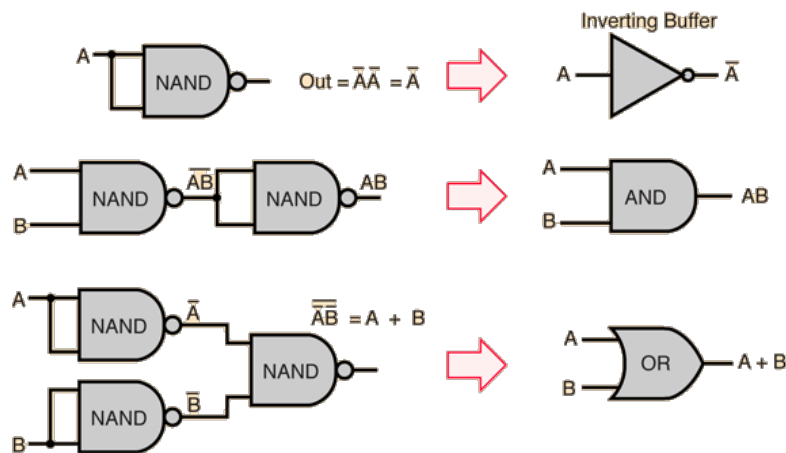

FIGURE C.3.4 The PLA for implementing the logic function described in the example.

NAND and NOR

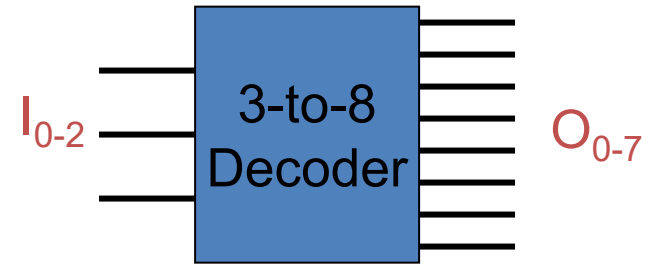
- NAND คือ Not ของ AND : $A \text{ nand } B = \overline{A \cdot B}$
- NOR คือ Not ของ OR : $A \text{ nor } B = \overline{A + B}$
- ในการสร้าง Logic Function เกท NAND และ Nor มีความสำคัญมาก เนื่องจากสามารถจะสร้างฟังก์ชันได้หลากหลายโดยใช้เกทเพียง 2 ตัวนี้ บางครั้งเรียกว่า *universal gates*

Common Logic Blocks - Decoder

- เป็นวงจรที่มีใช้งานบ่อย ทำหน้าที่รับ N Input และสร้าง 2^N Output (เช่น memory)

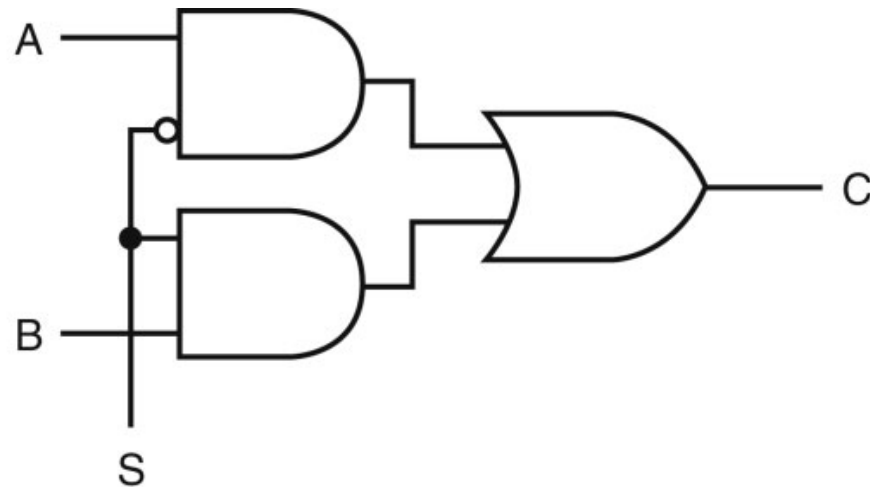
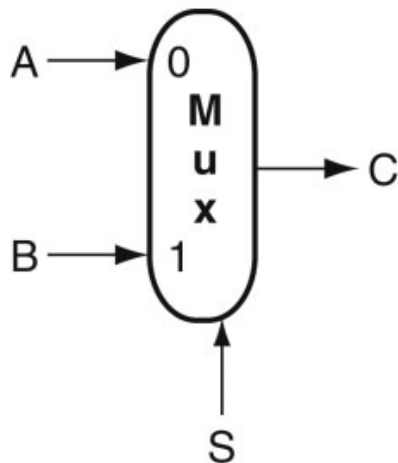

I_0	I_1	I_2	O_0	O_1	O_2	O_3	O_4	O_5	O_6	O_7
0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Common Logic Blocks - Multiplexer

- Multiplexer หรือ Selector ทำหน้าที่เลือก 1 ใน Input ให้ออกที่ Output
- Selector N Bit จะเลือกได้ 2^N Input หรือ $S = \log_2 N$

Source: H&P textbook

Common Logic Blocks - Adder

	1	0	0	1
	0	1	0	1
Sum	1	1	1	0
Carry	0	0	0	1

Truth Table for the above operations:

A	B	Cin	Sum	Cout
0	0	0	0	0
0	0	1	1	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	1
1	0	0	1	0
1	0	1	0	1
1	1	0	0	1
1	1	1	1	1

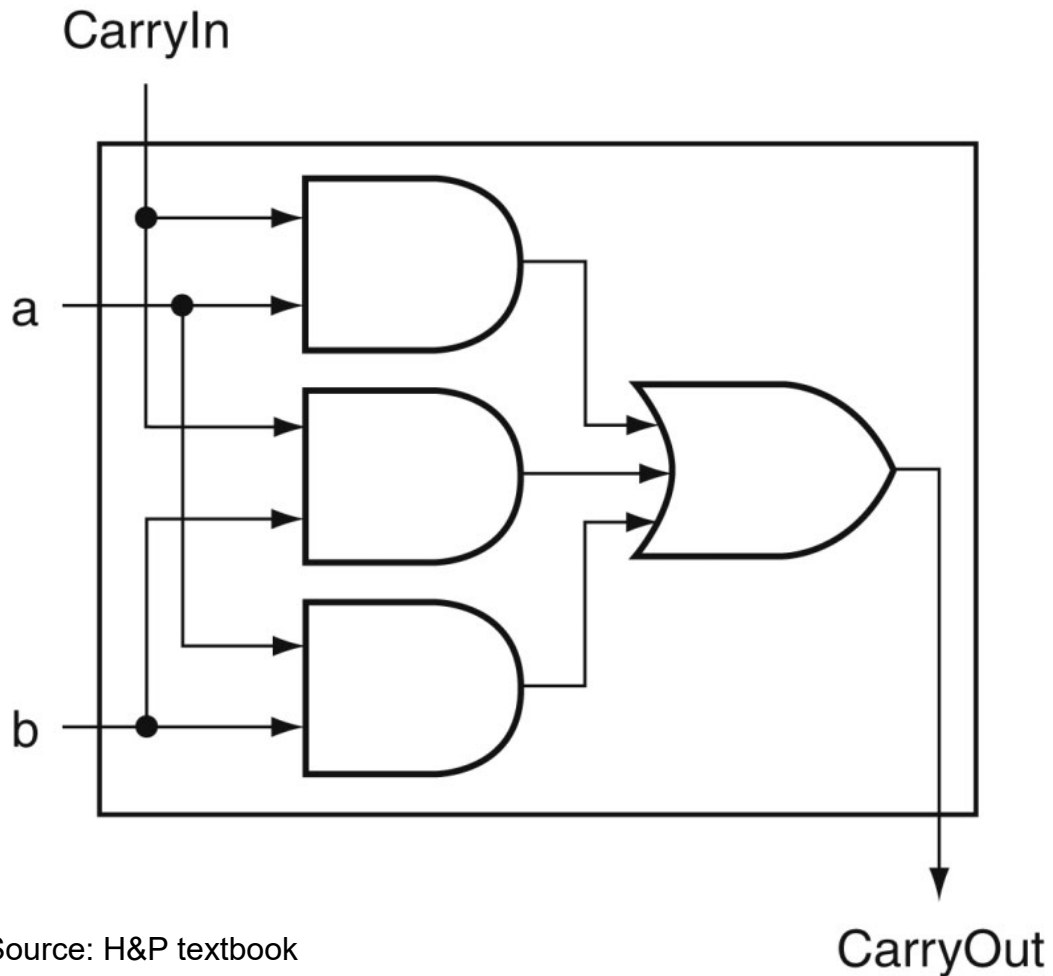
Equations:

$$\begin{aligned}\text{Sum} &= \text{Cin} \cdot \bar{A} \cdot \bar{B} + \\ &\quad B \cdot \bar{\text{Cin}} \cdot \bar{A} + \\ &\quad A \cdot \bar{\text{Cin}} \cdot \bar{B} + \\ &\quad A \cdot B \cdot \text{Cin}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Cout} &= A \cdot B \cdot \text{Cin} + \\ &\quad A \cdot B \cdot \bar{\text{Cin}} + \\ &\quad A \cdot \text{Cin} \cdot \bar{B} + \\ &\quad B \cdot \text{Cin} \cdot \bar{A} \\ &= A \cdot B + \\ &\quad A \cdot \text{Cin} + \\ &\quad B \cdot \text{Cin}\end{aligned}$$

Carry Out Logic

Equations:

$$\begin{aligned} \text{Sum} = & \text{Cin} \cdot \bar{A} \cdot \bar{B} + \\ & B \cdot \bar{\text{Cin}} \cdot \bar{A} + \\ & A \cdot \bar{\text{Cin}} \cdot \bar{B} + \\ & A \cdot B \cdot \text{Cin} \end{aligned}$$

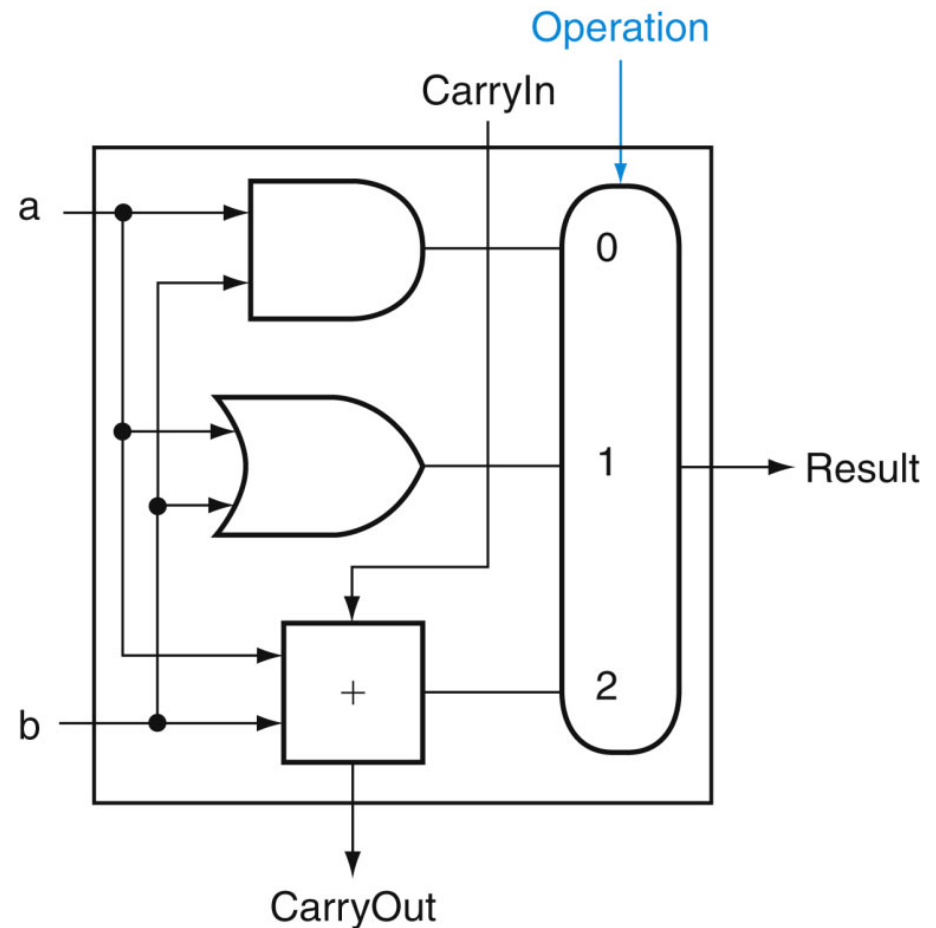
$$\begin{aligned} \text{Cout} = & A \cdot B \cdot \text{Cin} + \\ & A \cdot B \cdot \bar{\text{Cin}} + \\ & A \cdot \text{Cin} \cdot \bar{B} + \\ & B \cdot \text{Cin} \cdot \bar{A} \\ = & A \cdot B + \\ & A \cdot \text{Cin} + \\ & B \cdot \text{Cin} \end{aligned}$$

Source: H&P textbook

1-Bit ALU with Add, Or, And

- เราสามารถสร้าง ALU ขนาด 1 บิตโดยนำโมดูล Adder พร้อมกับเกต AND และ OR มารวมกัน
- โดยมี Multiplexer เป็นตัวเลือกการกระทำผ่านสัญญาณ Operation

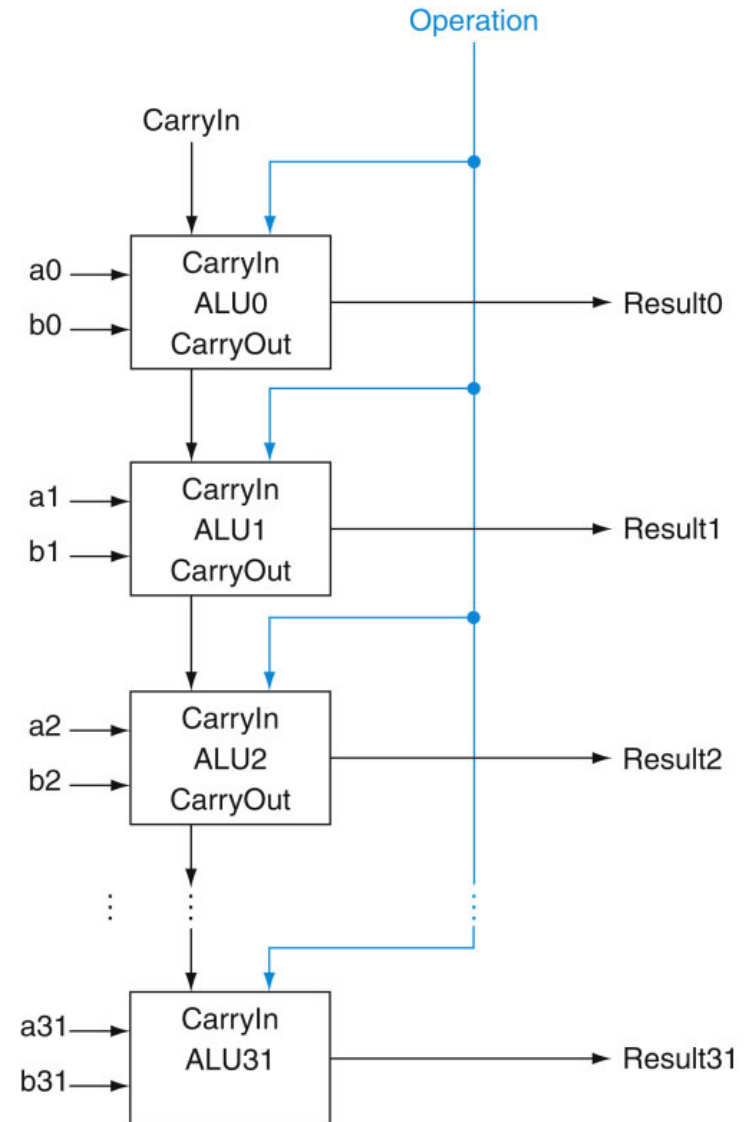

Source: H&P textbook

32-bit Ripple Carry Adder

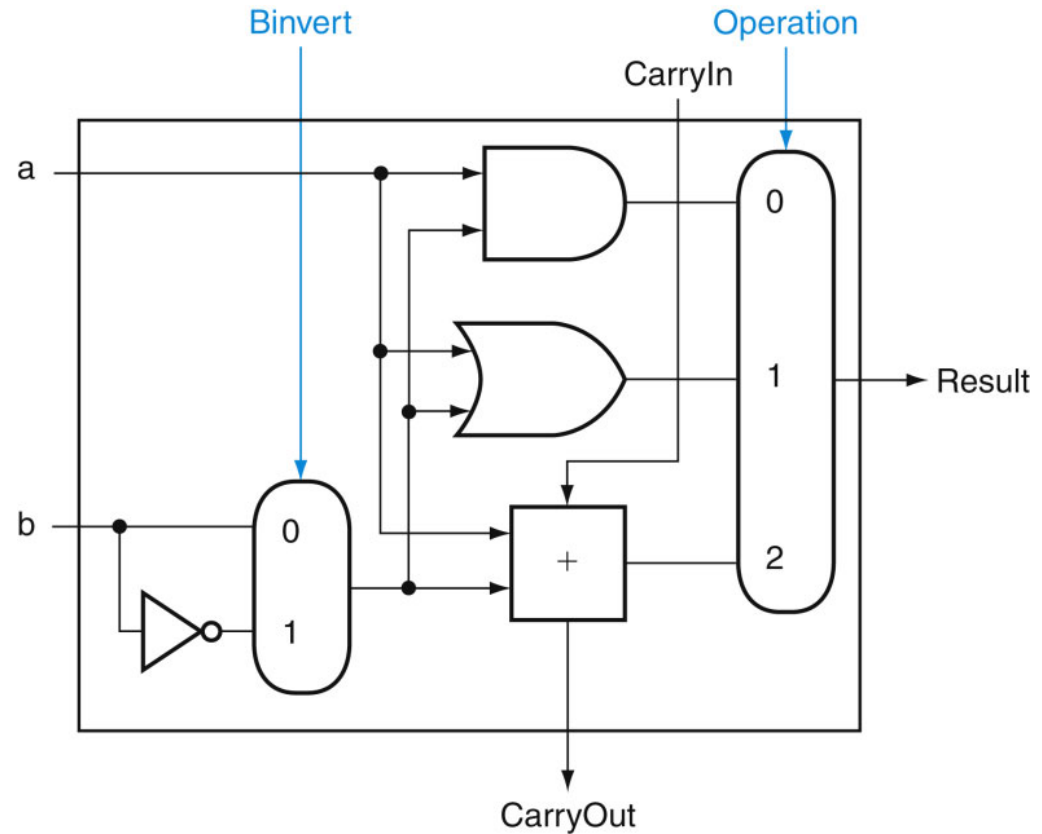
- เมื่อนำ 1-bit ALU มาเชื่อมต่ออนุกรมกันไปเรื่อยๆ โดยนำ Carry Out ของบิตก่อนหน้ามาเข้า Carry In ของบิตต่อไป เราก็สามารถจะสร้าง 32-bit Adder ได้ (ตามรูป)
- การเชื่อมต่อตามรูป ทำให้การบวกไม่สามารถบวกพร้อมกันทุกบิต เนื่องจากบิตถัดไปจะต้องรอ Carry จากบิตก่อนหน้า

Incorporating Subtraction

- เนื่องจาก $A - B = A + (-B)$
- $-B = (\text{Not } B) + 1$
- บล็อกของการลบ สร้างได้โดย Invert B จากนั้นก็ป้อน 1 เข้าที่ Carry In ก็จะเป็น +1
- และใช้สัญญาณ Binvert ทำหน้าที่เลือก MUX ว่าสัญญาณ b จะให้ invert หรือไม่

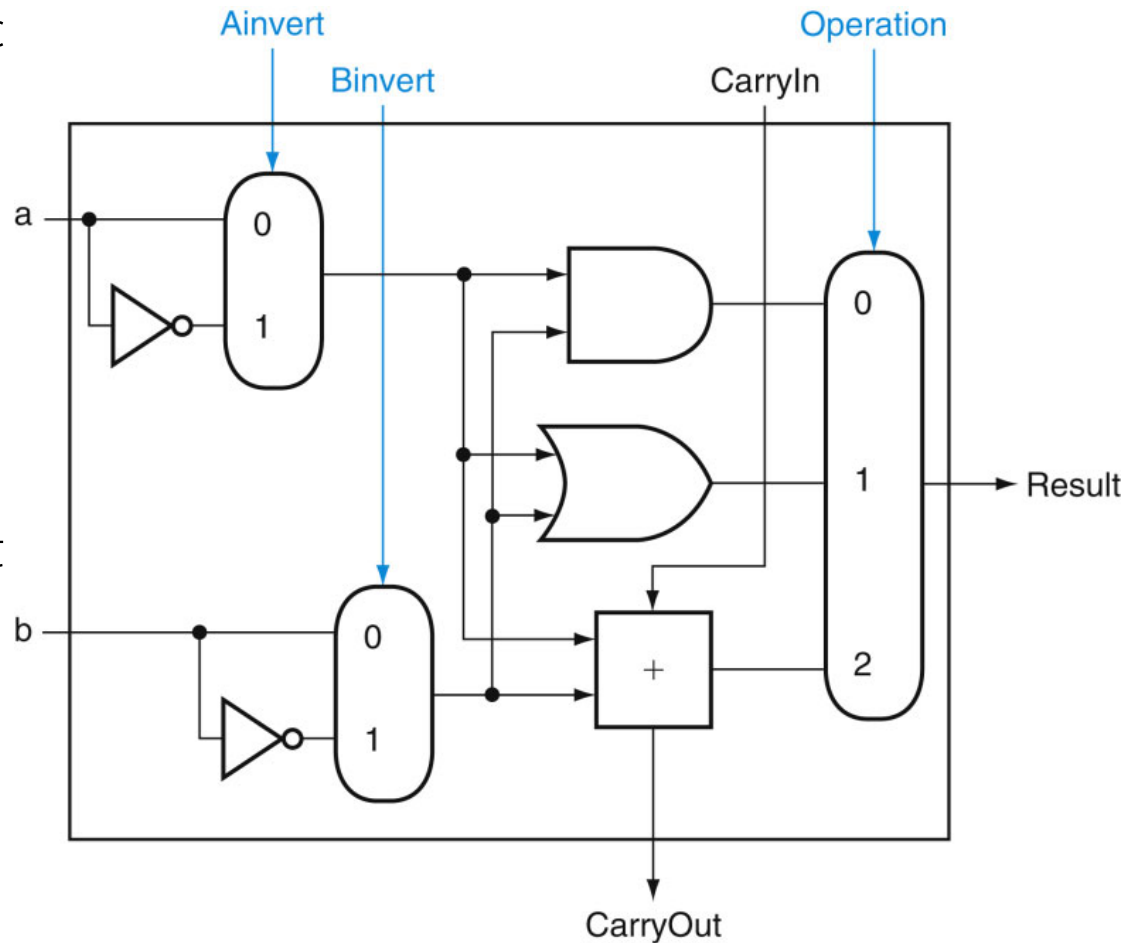

Source: H&P textbook

Incorporating NOR and NAND

- เพื่อให้ทำงานได้ทั้ง Arithmetic และ Logical จึงต้องเพิ่ม NOR กับ NAND เข้าไปด้วย
- และเพิ่มสัญญาณ Ainvert เข้าไปอีกเส้นหนึ่ง
- $\overline{A} \cdot B = \overline{A+B}$ ดังนั้นหากทำ Operation NAND ต้อง invert ทั้ง A และ B แล้วใช้ OR
- $\overline{A+B} = \overline{A} \cdot \overline{B}$ ดังนั้นหากทำ Operation NOR ต้อง invert ทั้ง A และ B แล้วใช้ AND

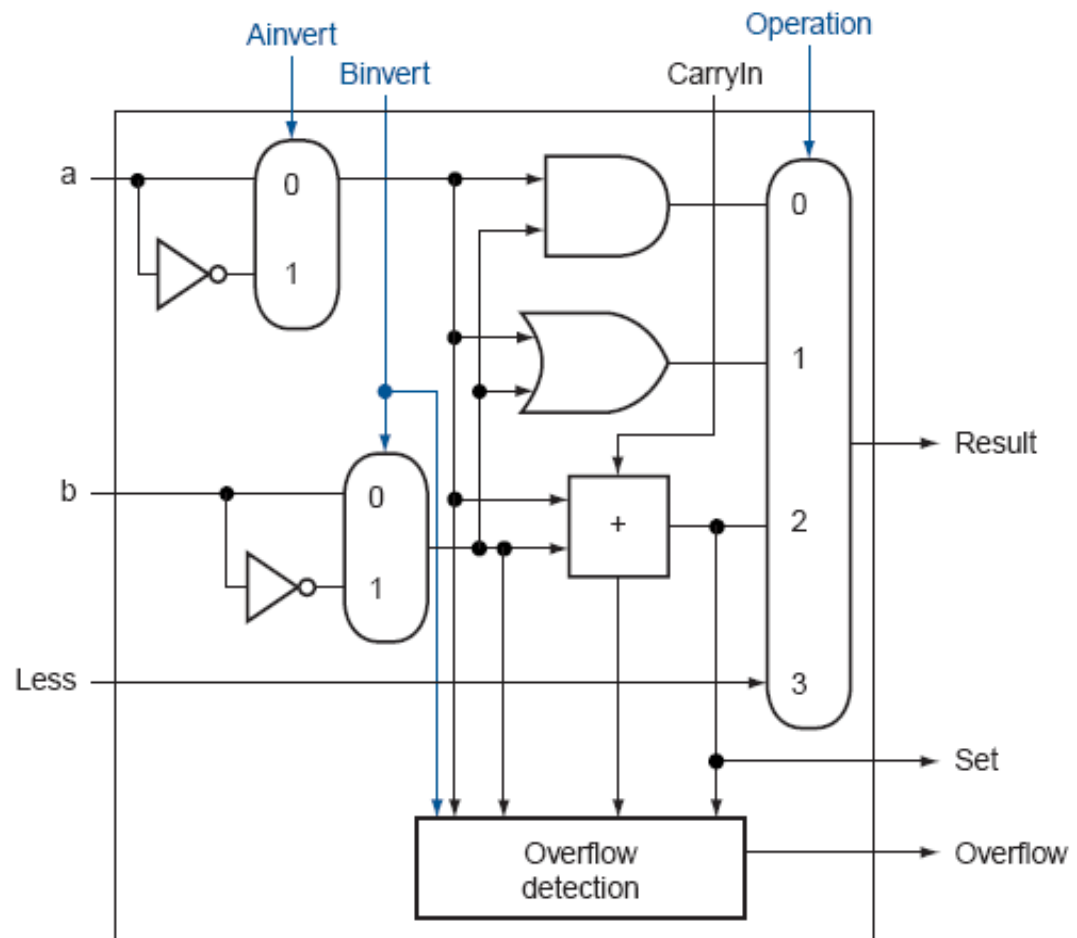

Source: H&P textbook

Incorporate SLT

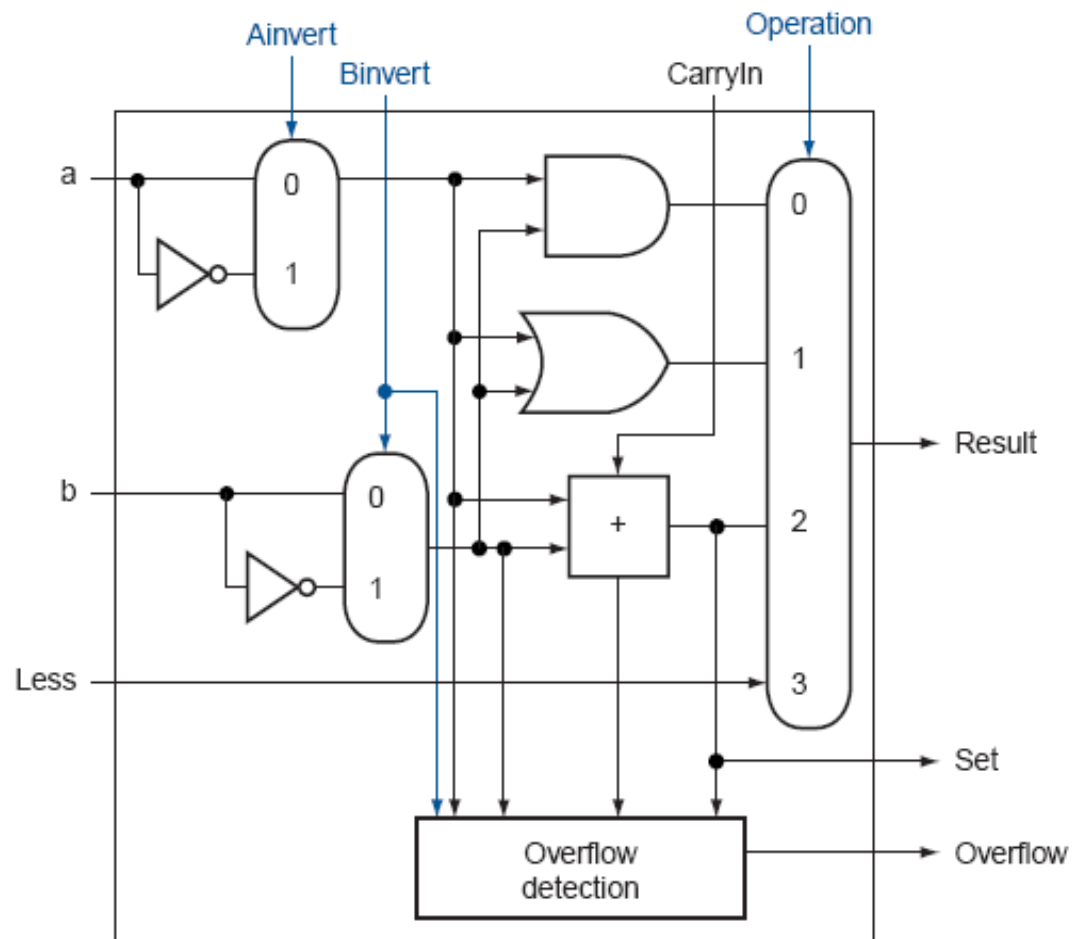
- ในโปรเซสเซอร์ MIPS จะมีคำสั่ง SLT (set if less than) เช่น SLT r1,r2,r3 คือ ถ้า r1 น้อยกว่า r3 ทำให้ r1 เป็น 1
- คล้ายกับคำสั่ง CMP ใน ARM
- เช่น CMP r1,r2 ก็คือการใช้ r1-r2 ถ้า $r1 > r2$ ผลลัพธ์จะเป็นบวก แต่ถ้า $r1 < r2$ จะได้เป็นลบ
- จึงสามารถใช้การลบแต่ไม่เอาผลลัพธ์ ดูแค่ status อย่างเดียว
- ถ้าเป็นลบ บิตสูงสุดจะเป็น 1

Incorporate SLT

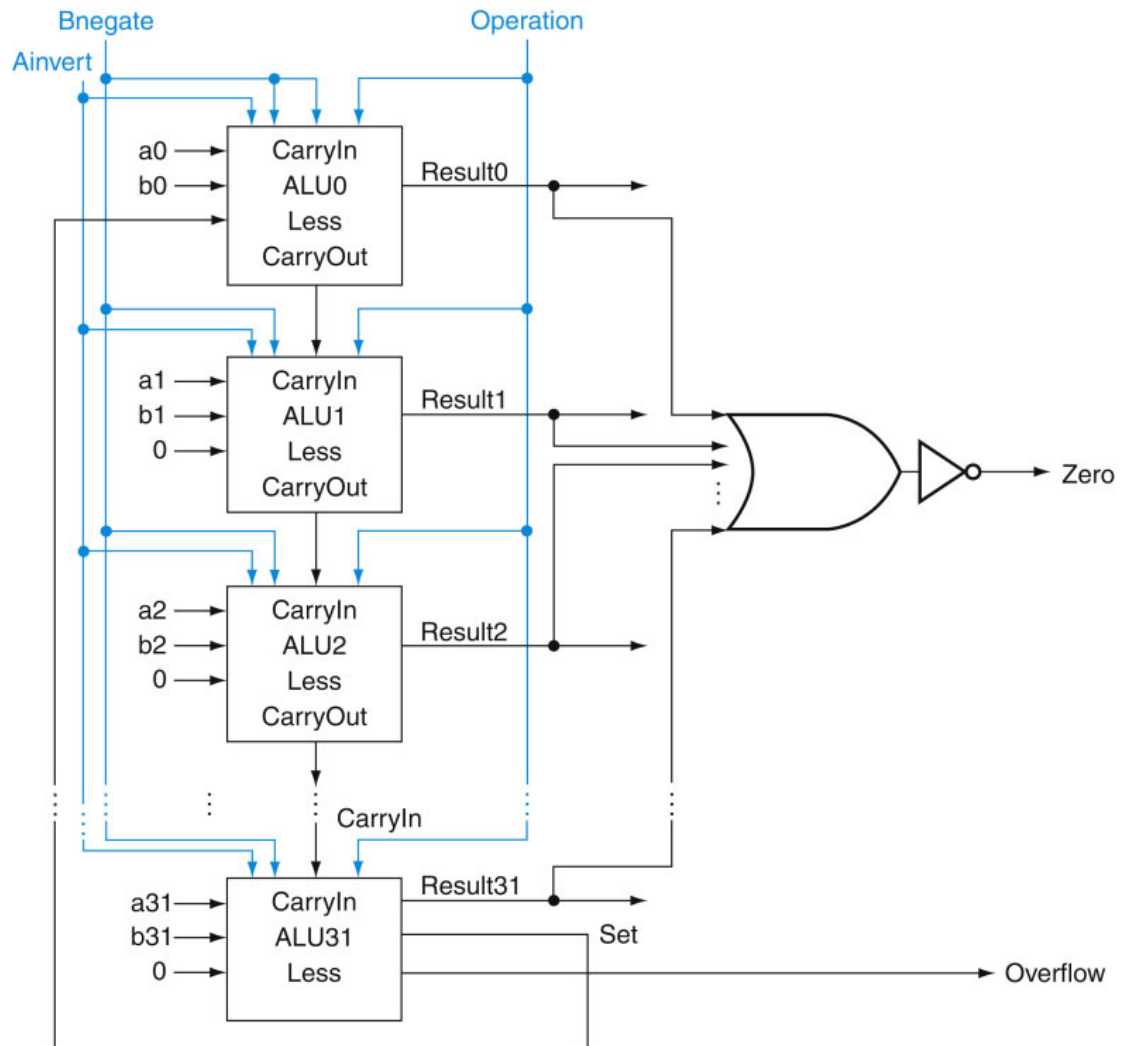
- สัญญาณ Less จะป้อนให้กับบิตที่ 1-31 เพราะผลลัพธ์ของ SLT จะเกิดขึ้นที่บิต 0 เท่านั้น โดย Operation จะต้อง = 3
- ในบล็อกที่ 31 ของ ALU จะมีหน่วยพิเศษเพิ่มขึ้นมา คือ Overflow Detection ทำหน้าที่ตรวจสอบ overflow และ set (sign) เพื่อนำไปป้อนให้กับ Less ใน ALU บล็อกที่ 0

Incorporate BEQ

- สำหรับหลายๆ คำสั่งที่ทำงานเมื่อผลลัพธ์เป็น 0 เช่น คำสั่ง BEQ (Branch if Equal)
- การตรวจสอบ Zero จะใช้การลบเช่นกัน โดยจะใช้ข้อมูลจาก result ของทุกบิต มาผ่าน NOR gate (ต้องการเป็น 1)

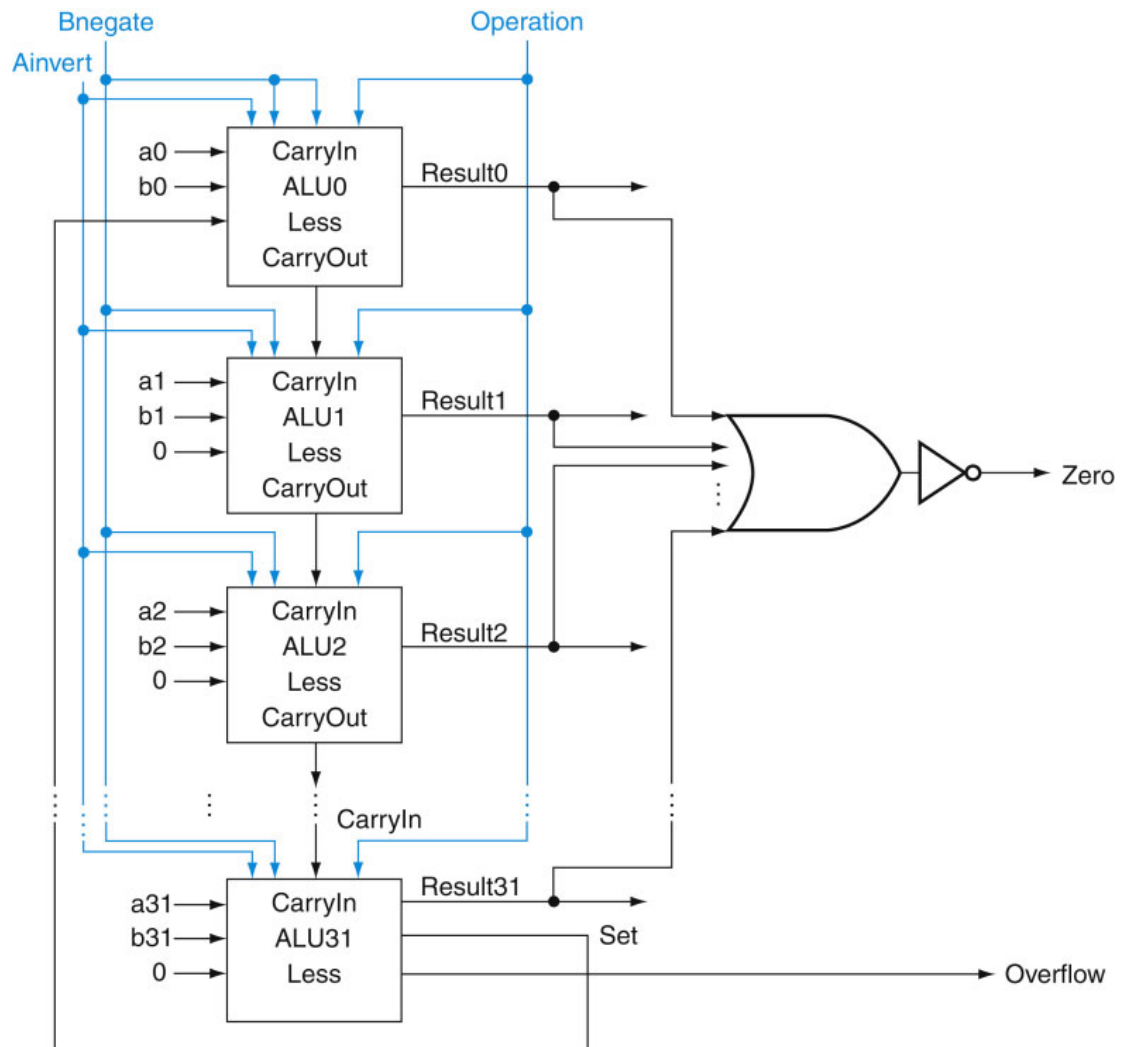

Control Lines

- ในการลบนั่นสำหรับ ALU 0 ถ้าสังเกต จะเห็นว่า Binvert กับ Carry In จะเป็น 0 พร้อมกัน (การบวก) และเป็น 1 พร้อมกัน (การลบ) ดังนั้น จึงเชื่อมเข้าหากันและตั้งชื่อใหม่
- ในส่วนต่อไป คือ ต้องพิจารณาว่าต้องใช้วงจรควบคุมอย่างไร จึงจะทำให้เกิดการทำงานตามที่ต้องการ

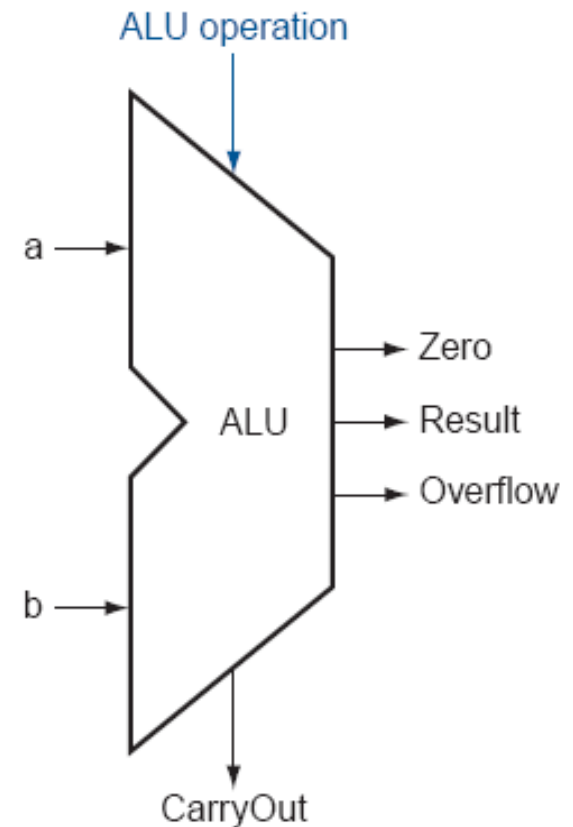

Control Lines

- หากจะมอง ALU เป็น Logic Blocks ก็เขียนได้ตามรูป
- โดย Blocks จะควบคุมผ่าน 3 สัญญาณ คือ ALU Operation, Ainvert และ Bnegate ซึ่งสามารถเขียน Truth Table ได้ดังนี้

	Ai	Bn	Op
AND	0	0	00
OR	0	0	01
ADD	0	0	10
SUB	0	1	10
SLT	0	1	11
NOR	1	1	00
NAND	1	1	01

Speed of Ripple Carry

- ที่ผ่านมาในวงจร Adder จะเป็นแบบบวกตามลำดับลงมา ทีละ 1 bitbox (ในขณะที่ AND, OR ทำงานได้พร้อมกันทุกบิต) ในแต่ละ bitbox มีประมาณ 5 gate delay (สมมติว่า 100 ps) ถ้า 32 บิตก็จะใช้เวลา 3,200 ps
- ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้แล้วว่า Logic Equation ใดๆ สามารถเขียนเป็น Sum of Products ได้ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่จะสร้างวงจรบวก 32 บิตที่มี delay เพียง 2 gate
- แต่สำหรับ Input ขนาด 32+32 บิต โดยมี Output 32 บิต เมื่อสร้างเป็นสมการ ก็จะทำให้มี gate จำนวนมาก และแต่ละ gate ก็มี Input จำนวนมาก วงจรก็จะมีขนาดใหญ่มาก ไม่คุ้มค่าที่จะสร้าง (Truth Table มีกี่ row?)
- จึงจำเป็นต้องหาวิธีการที่ gate ไม่มาก Input ไม่มาก และไม่ซ้ำเกินไป

Computing Carry In (Carry Look-ahead)

- เมื่อพิจารณา Carry Out (s.16)
  - Carry to ALO0
  - Input ALU0
  - $\text{CarryIn1} = b0.\text{CarryIn0} + a0.\text{CarryIn0} + a0.b0$
  - $\text{CarryIn2} = b1.\text{CarryIn1} + a1.\text{CarryIn1} + a1.b1$
 $= b1.b0.c0 + b1.a0.c0 + b1.a0.b0 +$
 $a1.b0.c0 + a1.a0.c0 + a1.a0.b0 + a1.b1$
  - ...
  - $\text{CarryIn32} = \text{ยาวมาก}$
- ตามที่กล่าวไปแล้ว วิธีการนี้แม้จะเร็วแต่ก็ใช้ gate จำนวนมาก และไม่มีประสิทธิภาพ

Generate and Propagate

- สามารถเขียนสมการในรูปทั่วไปได้
  - $C_{i+1} = a_i.b_i + a_i.C_i + b_i.C_i$
 $= (a_i.b_i) + (a_i + b_i).C_i$
- จะเห็นว่าคู่ของบิต จะสร้าง (generate) Carry เมื่อมีค่าเป็น 1 ทั้งคู่ หรือ อาจจะถ่ายทอดจากบิตก่อนหน้า (propagate) ถ้ามีตัวใดตัวหนึ่งเป็น 1
- กำหนดให้
  - Generate signal = $a_i.b_i$
  - Propagate signal = $a_i + b_i$
- ดังนั้น $C_{i+1} = G_i + P_i . C_i$

Generate and Propagate

$$c1 = g0 + p0.c0$$

$$c2 = g1 + p1.c1$$

$$= g1 + p1.g0 + p1.p0.c0$$

$$c3 = g2 + p2.g1 + p2.p1.g0 + p2.p1.p0.c0$$

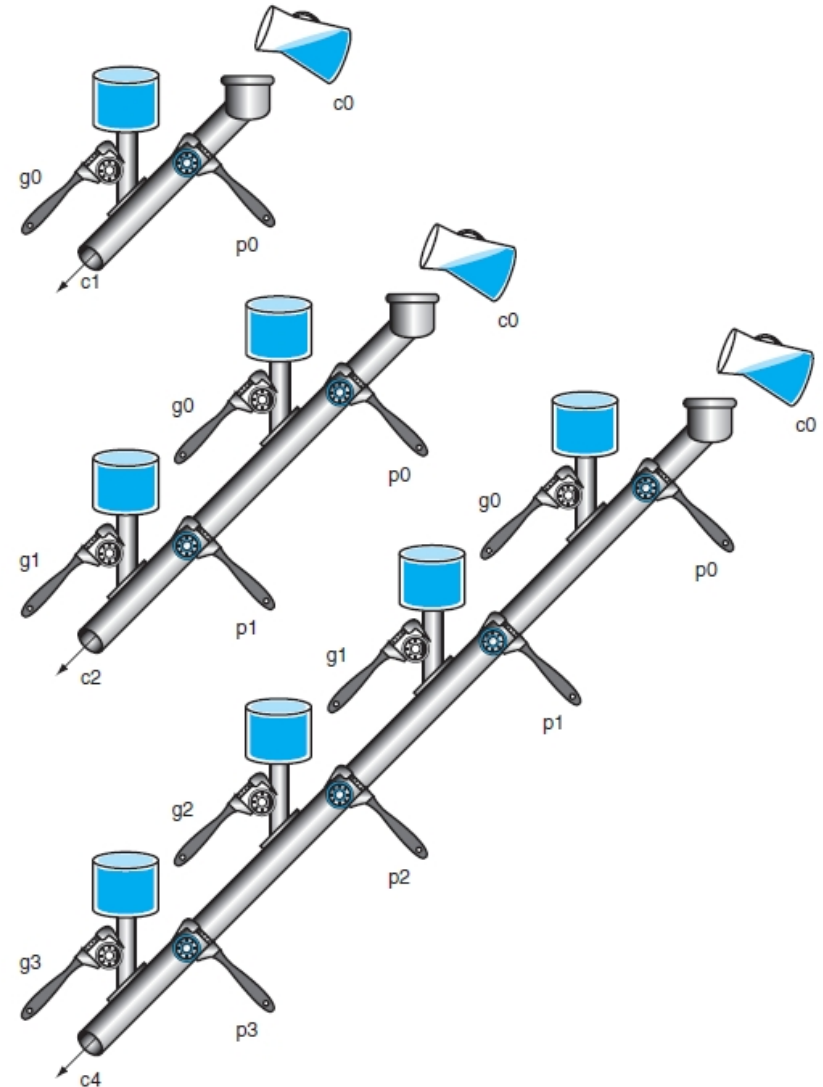
$$c4 = g3 + p3.g2 + p3.p2.g1 + p3.p2.p1.g0 + p3.p2.p1.p0.c0$$

- Carry อาจจะเกิดจากการสร้าง หรือ
- สร้างจากขั้นตอนก่อนหน้าแล้วถ่ายทอดมา หรือ
- สร้างจาก 2 ขั้นตอนก่อนหน้าแล้วถ่ายทอดมา หรือ
- สร้างจาก N ขั้นตอนก่อนหน้าแล้วถ่ายทอดมา

Generate and Propagate

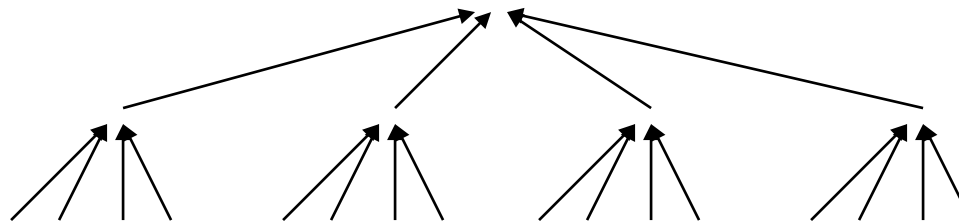
- สามารถวาดเป็นรูปได้ดังนี้
  - c_1 เกิดจาก c_0 ถ่ายทอดมา หรือสร้างจาก g_0 โดยตรง
  - c_2 เกิดจาก c_0 หรือ g_0 แล้วถ่ายทอดมา หรือสร้างจาก g_1 โดยตรง
- จะเห็นว่า
  - ถ้าเกิดจาก g ก็คือ a กับ b ที่ bit นั้นโดยตรง
  - แต่ถ้ามาจากขั้นตอนก่อนหน้า จะ propagate ได้ จะต้องมี a หรือ b เป็น 1 อย่างน้อย 1 ตัว

Divide and Conquer

- สมการก่อนหน้า (s.29) ยากที่จะสร้างเป็น logic function ระดับ 32 บิต เนื่องจากที่ c31 สมการจะยาวมาก และ logic gate ที่ใช้ก็มีจำนวนมากตามไปด้วย เช่น $c31 = \dots + c0[p0..p30]$
- ดังนั้น เราจะใช้หลัก divide and conquer โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มละ 4 บิต ภายใน 4 บิตก็จะมี propagation มากที่สุด ตามสมการ c4 เท่านั้น
- จากนั้นจะมีการสร้าง group-generate และ group-propagate ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มขึ้นมาแทน

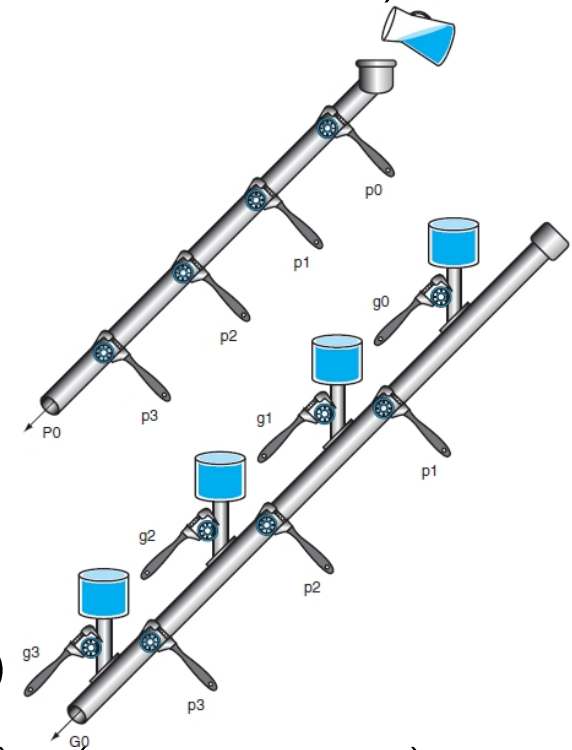

P and G for 4-bit Blocks

- เราจะกำหนด P (เรียกเป็น super-propagate คือเป็น propagate ระดับบล็อก 4 บิต) และ G (เรียกเป็น super-generate โดยจะเป็น generate ระดับบล็อก 4 บิต)
- ดังนั้น
  - $P0 = p0.p1.p2.p3$
  - $G0 = g3 + g2.p3 + g1.p2.p3 + g0.p1.p2.p3$
- Carry สำหรับ 4 บล็อกแรกสามารถเขียนได้ดังนี้
  - $C1 = G0 + P0.c0$
  - $C2 = G1 + P1.G0 + P1.P0.c0$
  - $C3 = G2 + (P2.G1) + (P2.P1.G0) + (P2.P1.P0.c0)$
  - $C4 = G3 + (P3.G2) + (P3.P2.G1) + (P3.P2.P1.G0) + (P3.P2.P1.P0.c0)$
- การดำเนินการเช่นนี้ จะทำให้แต่ละ gate จะมี Input น้อยลง

Example

ADD	a	0001	1010	0011	0011
	b	1110	0101	1110	1011
	g	0000	0000	0010	0011
	p	1111	1111	1111	1011
	P	1	1	1	0
	G	0	0	1	0

C4 = 1

Generate signal = $a_i \cdot b_i$

Propagate signal = $a_i + b_i$

$P0 = p0 \cdot p1 \cdot p2 \cdot p3$

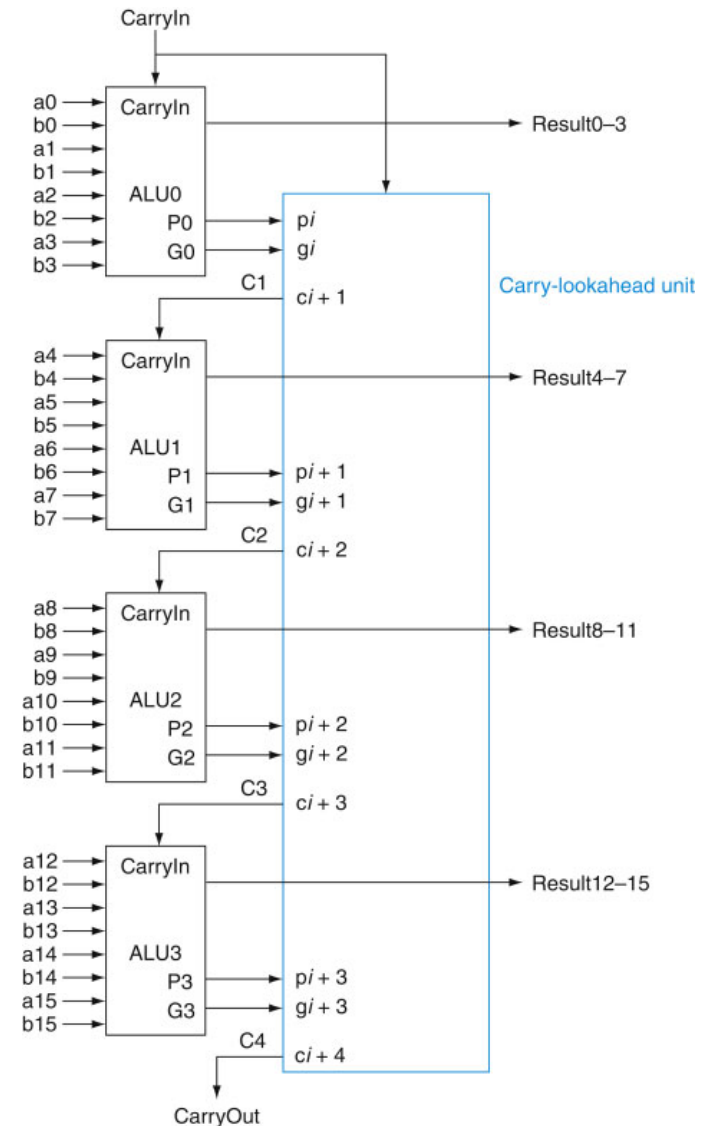
$G0 = g3 + g2 \cdot p3 + g1 \cdot p2 \cdot p3 + g0 \cdot p1 \cdot p2 \cdot p3$

$$C4 = G3 + (P3 \cdot G2) + (P3 \cdot P2 \cdot G1) + (P3 \cdot P2 \cdot P1 \cdot G0) + (P3 \cdot P2 \cdot P1 \cdot P0 \cdot c0)$$

Carry Look-Ahead Adder

- 16 bit Ripple-carry จะมี gate delay เท่ากับ 32 step
- 4-bit Carry Look-Ahead Adder มี gate delay เท่ากับ ?

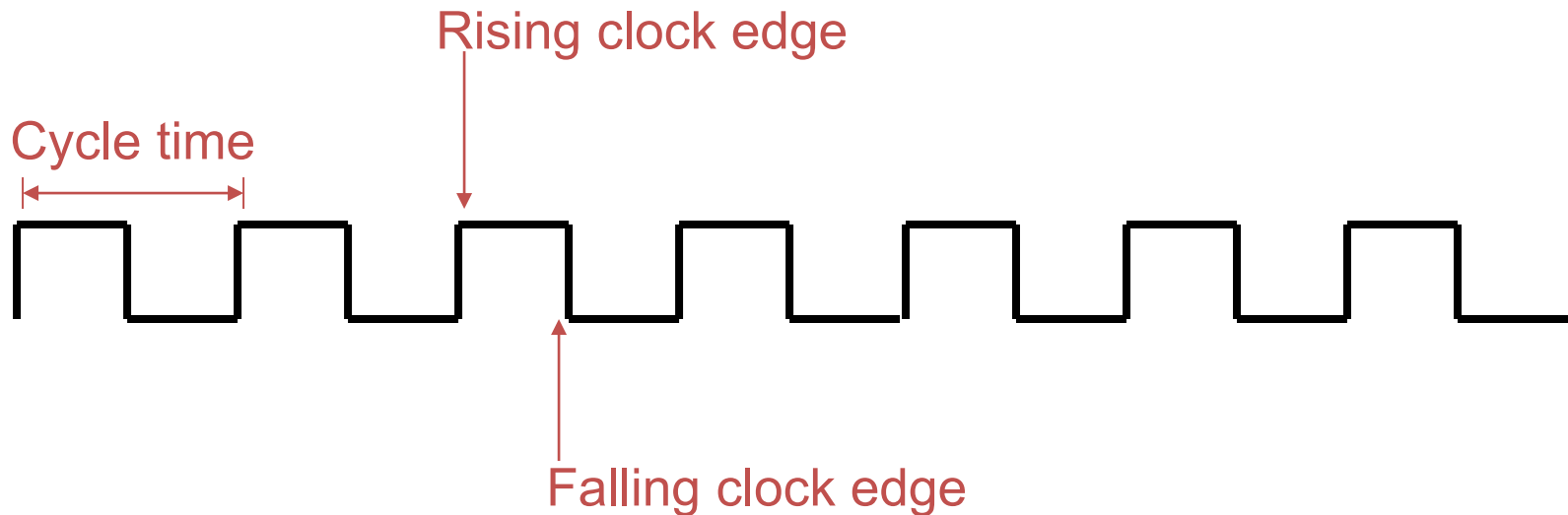
Clocks

- ภายในไมโครโพรเซสเซอร์ จะมีวงจรจำนวนมาก ที่ทำงานไปพร้อมๆ กัน ถ้าแต่ละวงจร x รับ Input ที่เวลา TI_x และใช้เวลา TE_x ในการทำงานในลอจิกนั้น จากนั้นจึงได้ Output ที่เวลา TO_x จะทำอย่างไรให้วงจรแต่ละวงจรสามารถทำงานร่วมกันได้
- หลักคิดที่ผู้ออกแบบวงจรส่วนใหญ่ใช้ คือ ให้ทุกวงจรใช้สัญญาณนาฬิกา ร่วมกัน โดยสัญญาณนาฬิกามีหน้าที่บอกทุกๆ วงจร ว่าเมื่อใดจึงรับ Input เมื่อใดจึง Execute และเมื่อใดจึงให้ Output

Clock Terminology

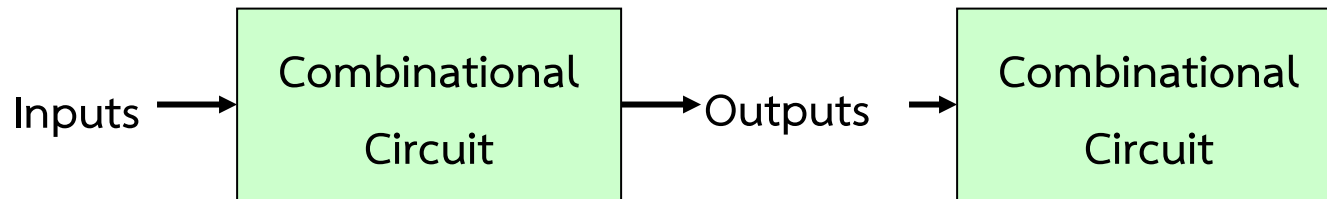

$$4 \text{ GHz} = \text{clock speed} = \frac{1}{\text{cycle time}} = \frac{1}{250 \text{ ps}}.$$

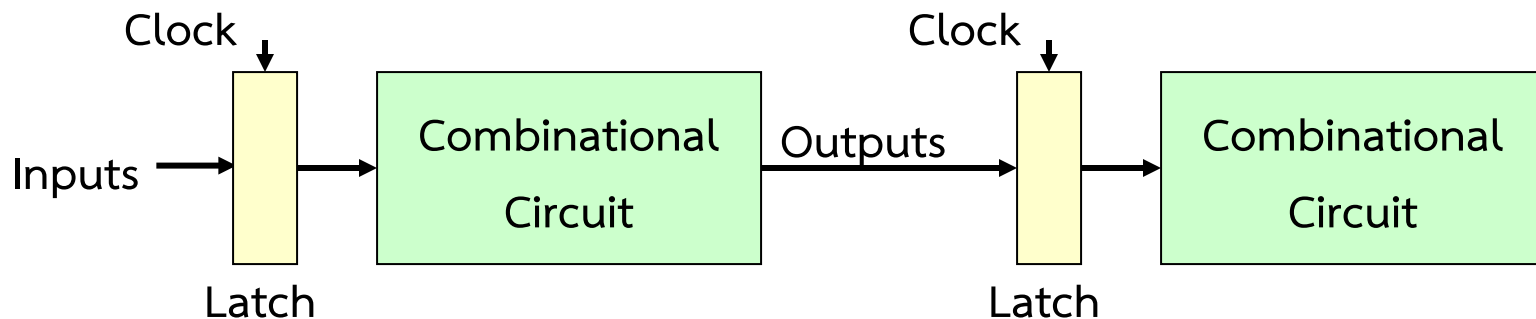
Sequential Circuits

- ที่ผ่านมากล่าวถึงเฉพาะวงจรแบบ Combination ซึ่ง Output จะขึ้นกับ Input โดยเมื่อ Input เปลี่ยนในเวลาไม่นาน Output ก็เปลี่ยนตาม (time = logic delay thru circuit) ซึ่งเราไม่สามารถควบคุมเวลาที่แน่นอนได้

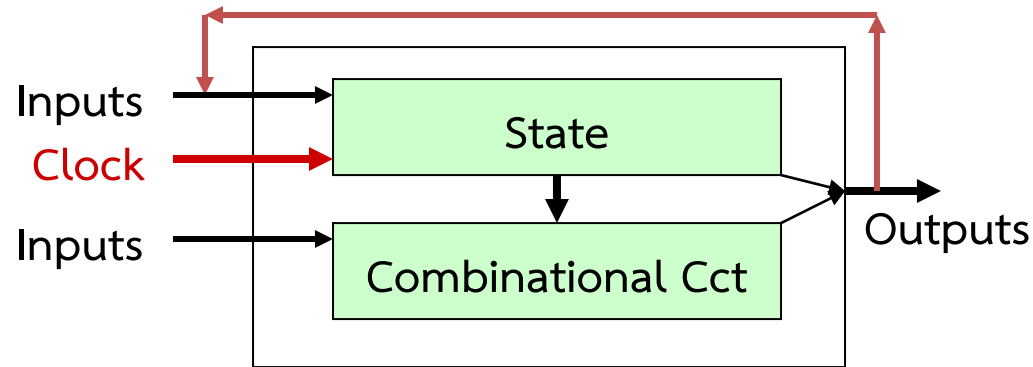
- หากเราต้องการใช้ clock ให้ทำงานคล้ายกับสัญญาณ start/stop เราจะเพิ่ม Latch เข้าไป โดย Latch จะเป็น Storage ที่เก็บสถานะ ทำให้สามารถเก็บข้อมูลสถานะของ Input และ Output เอาไว้ได้ ตาม clock ที่กำหนด

Sequential Circuits

- วงจร Sequential ประกอบด้วย
วงจร Combination และ Storage
- เมื่อได้รับ clock ขอบขาขึ้นจะทำให้
storage เก็บ state สำหรับ Input
เอาไว้

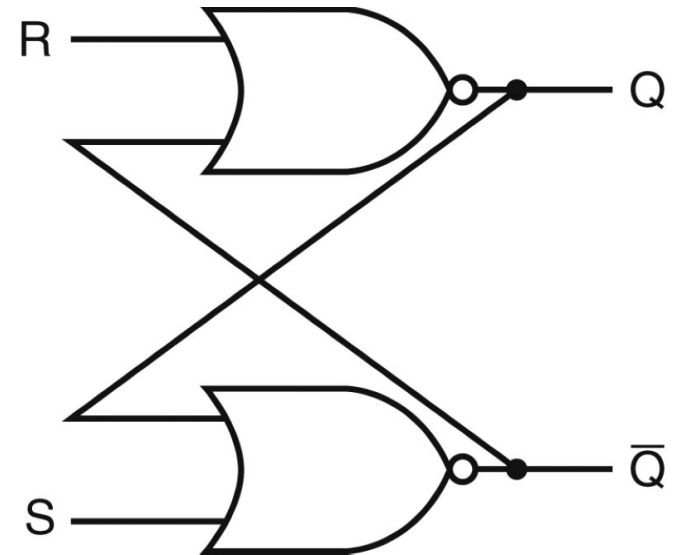

- โดยค่าจะไม่เปลี่ยนตลอดการทำงาน (จนกว่าจะได้รับ clock ขอบขาขึ้นอันใหม่)
- ดังนั้นวงจร Sequential จะทำงานตามจังหวะ (state) ที่กำหนดให้ รับ Input และ
สร้าง Output
- ในบางกรณี Output อาจจะถูกนำมาป้อนกลับเข้ามาในวงจรอีกครั้งก็ได้

Designing a Latch

- ในการสร้าง Latch แบบที่ง่ายที่สุด คือ S-R Latch (Set / Reset Latch)
  - เมื่อ Set เป็น High ก็จะเก็บ 1
  - เมื่อ Reset เป็น High ก็จะเก็บ 0
  - ถ้า S และ R เป็น 0 ทั้งคู่ จะไม่เปลี่ยนแปลง
  - Note : เป็น High ทั้งคู่ไม่ได้

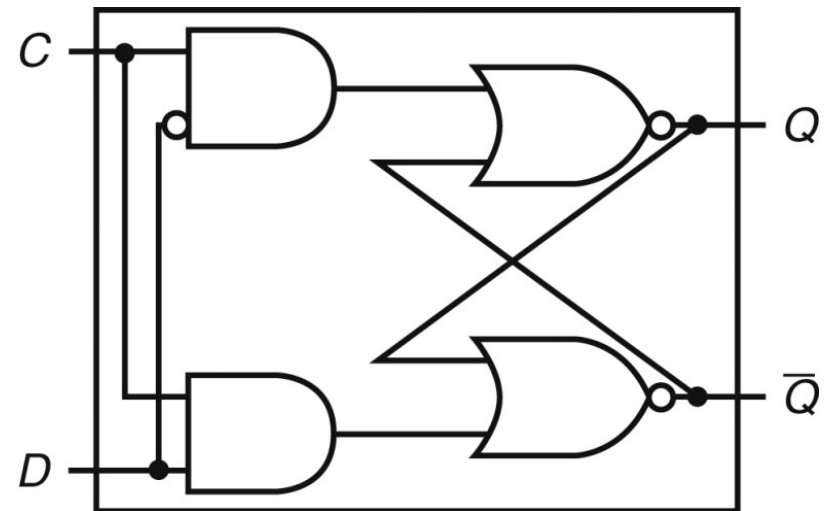
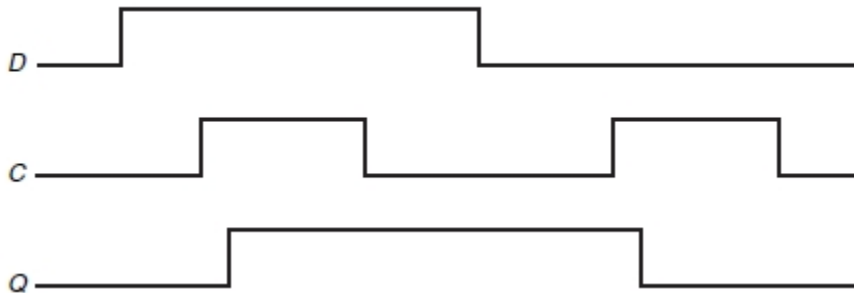

D Latch

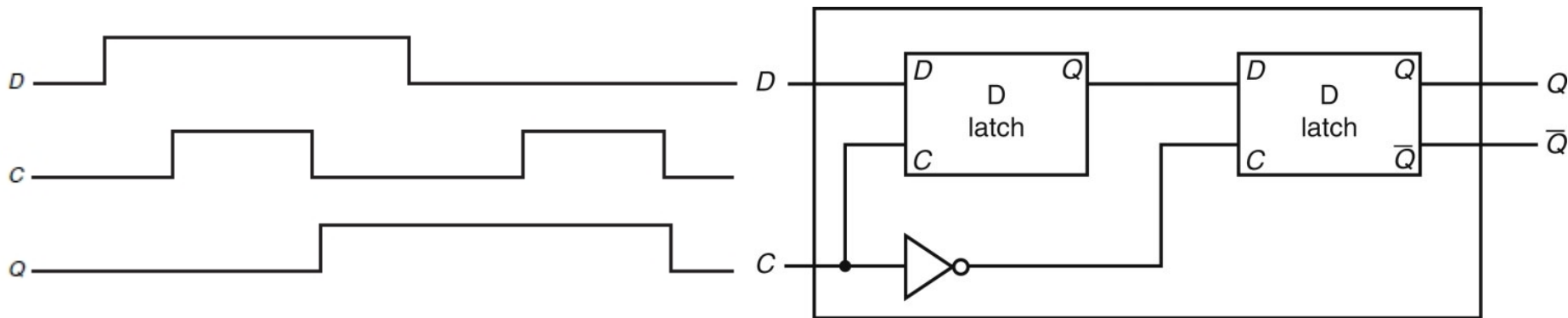
- วงจร S-R Latch ในรูปที่แล้ว ไม่สามารถทำงานร่วมกับ clock ได้
- จึงปรับปรุงเป็น D Latch โดยมี Input คือ D (Data) และจะเก็บข้อมูลเมื่อได้รับสัญญาณ C (clock) เมื่อ C เป็น Low จะไม่มีการเปลี่ยน state

D Flip Flop

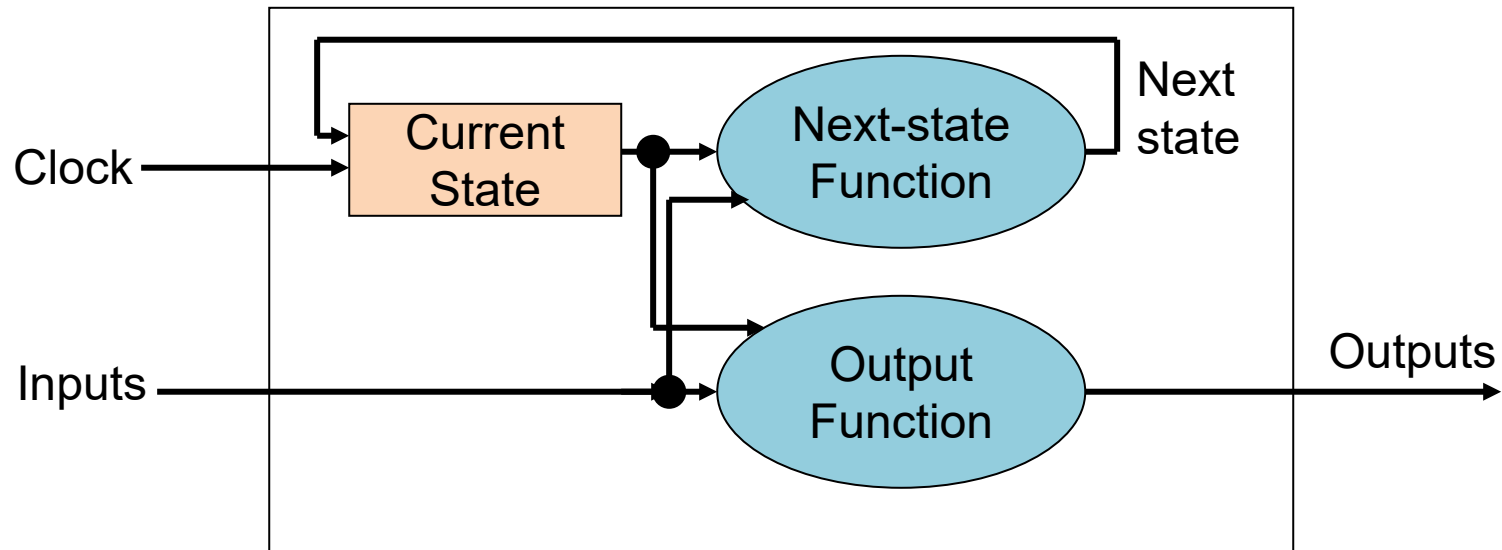
- คำนิยาม
  - Latch : Output สามารถเปลี่ยนแปลง เมื่อ clock เป็น High (Level)
  - Flip Flop : Output สามารถเปลี่ยนแปลง ที่ขอบของ clock (Edge)
- D Flip Flop จะใช้ D Latch 2 ตัว เพื่อให้ทำงานที่ขอบขาลง

Finite State Machine

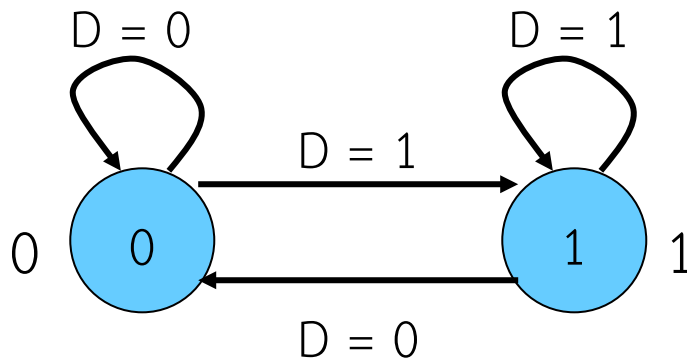
- เป็นวงจร Sequential ที่ทำงานตาม State Diagram (เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของ Truth Table) จึงเรียกว่า Finite State Machine
- การเปลี่ยน State จะเกิดขึ้นจาก Input โดยมี clock เป็นตัวกำกับ

State Diagram

- แต่ละ state แสดงโดยใช้วงกลม ภายในวงกลมจะเขียนค่าของ state ซึ่งจะเป็นค่าของ output ด้วย
- เส้นโค้งแสดงการเปลี่ยนไปยัง state อื่น (หรือกลับมาที่ state เดิม) เมื่อได้รับ input ค่าต่างๆ

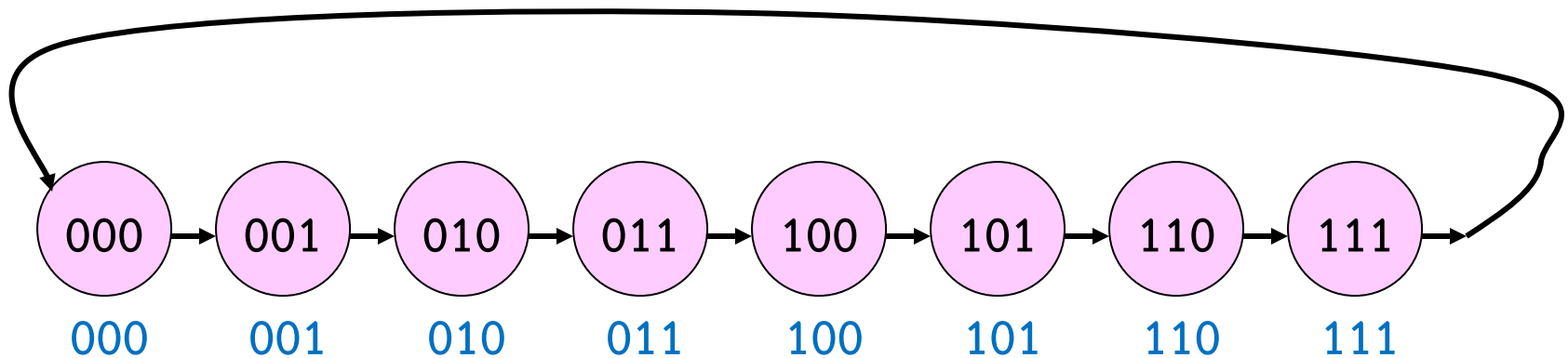

This is a state diagram for ____?

3-bit Counter

- ถ้าจะสร้างวงจรที่เก็บค่าและเพิ่มค่าขึ้นเรื่อยๆ ทุกๆ ขอบขาลงของ clock และเมื่อถึงค่าสูงสุด (ในที่นี้คือ 7) ให้กลับไปเป็น 0 ใหม่ จะเขียน state diagram อย่างไร?
  - จะมีกี่ state
  - จะต้องมีกี่ inputs

Traffic Light Controller

- กำหนดให้สี่แยกแห่งหนึ่ง มีไฟจราจรเพียงเขียวและแดง โดยมีแต่รถวิ่งตรงไป ไม่มีเลี้ยวซ้ายเลี้ยวขวา เมื่อไฟด้าน **North-South** เขียว รถด้าน **North-South** จะไปได้ และเมื่อไฟด้าน **East-West** เขียว รถด้าน **East-West** จึงจะไปได้ ห้ามเป็นแดงทั้งคู่และเขียวทั้งคู่
- บนถนนจะติดตั้ง Sensor ตรวจจับว่ามีรถอยู่บนถนนหรือไม่ ทั้ง 4 ทิศทาง
- กำหนดให้ไฟเปลี่ยนทุกๆ 30 วินาที โดยไฟจะเปลี่ยนเมื่อมีรถมารอที่ด้านนั้นเท่านั้น
  - State diagram เป็นอย่างไร มีกี่ state
  - มีกี่ input
  - มีกี่ output

Traffic Light Controller

- State Transition Table

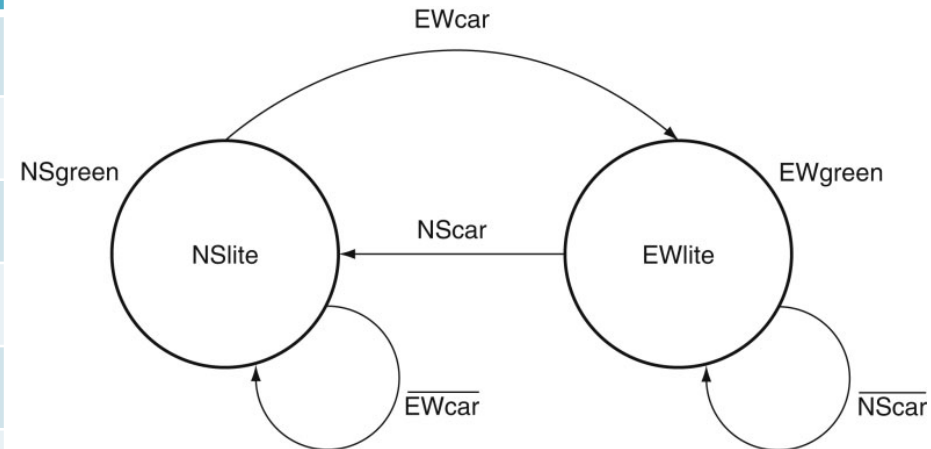
CurrState	InputEW	InputNS	NextState=Output
N	0	0	N
N	0	1	N
N	1	0	E
N	1	1	E
E	0	0	E
E	0	1	N
E	1	0	E
E	1	1	N

Traffic Light Controller

- State Diagram

CurrState	InputEW	InputNS	NextState =Output
N	0	0	N
N	0	1	N
N	1	0	E
N	1	1	E
E	0	0	E
E	0	1	N
E	1	0	E
E	1	1	N

For your attention